

Ključna sporočila za ustanove za dolgotrajno oskrbo [zdravniki in vodstvo]

Naloge

Ključne naloge za izboljšanje rabe antibiotikov v vaši ustanovi so:

1. Izobraževanje zdravstvenega in negovalnega osebja, osredotočanje na področja, na katerih pogosto prihaja do zlorab antibiotikov, kot so [109,110]:
 - antibiotična profilaksa;
 - uporaba antibiotikov pri asimptomatskih bolnikih s pozitivnimi kulturami (kolonizacija);
 - topični antibiotiki in
 - pretirano dolgo trajanje zdravljenja.
2. Izobraževanje bolnikov in njihovih družinskih članov o tveganjih pojava bakterij, odpornih proti antibiotikom, če zdravljenje z antibiotiki je bilo nepotrebno (npr. asimptomatska bakteriurija, virusne okužbe dihal) [109,110];
3. Uporaba kliničnih poti in z dokazi podprtih smernic za diagnosticiranje, zdravljenje in obvladovanje najpogostejših okužb (npr. pljučnica, okužbe zgornjih dihalnih poti, okužbe kože in mehkih tkiv, okužbe sečil) in upoštevanje lokalnih podatkov o protimikrobni občutljivosti [109];
4. Ponovna presoja o zdravljenju z antibiotiki glede na klinično stanje po 48–72 urah oziroma takoj, ko postanejo znani mikrobiološki rezultati, da se [31,42,70-72]:
 - preide na jemanje antibiotika ožjega spektra;
 - nadaljuje oziroma konča zdravljenje z antibiotiki;
 - preide na peroralno zdravljenje z antibiotiki.
5. Izogibanje diagnostičnim testom in kulturam pri asimptomatskih bolnikih [56,111].

Kaj lahko storite?

6. Skupaj s strokovnjaki za preprečevanje in obvladovanje okužb izvajajte ukrepe za preprečevanje in obvladovanje okužb.
7. Ko predpisujete antibiotik, opravite temeljito anamnezo bolnika, vključno z nedavno rabo antibiotikov, alergijami na zdravila, uporabo imunosupresivnih zdravil in dejavniki tveganja za odpornost proti antibiotikom (npr. nedavna hospitalizacija ali kirurški poseg oziroma nedavno potovanje zunaj Evrope) [31].
8. Preden predpišete antibiotik, vedno opravite klinični pregled bolnika [31].

9. Če imate, preden predpišete antibiotik, pomisleke, storite naslednje [25,26,53,70] [strokovno usklajeno]:
 - preverite lokalne, regionalne in nacionalne epidemiološke podatke;
 - za smernice in nasvet prosite starejšega sodelavca ali člana skupine za nadzor nad rabo antibiotikov.
10. Zdravljenje z antibiotiki začnite samo, če obstajajo dokazi o bakterijski okužbi, in ne zdravite kolonizacije [31].
11. Izogibajte se nepotrebni antibiotični profilaksi (npr. profilaksa okužbe sečil) [111].
12. Zagotovite, da se pred zdravljenjem z antibiotiki odvzamejo ustrezne kužnine [31,42,70,71].
13. V bolnikovi kartoteki dokumentirajte zdravljenje z antibiotiki, vrsto zdravila, odmerek, način dajanja zdravila in trajanje zdravljenja [31,42,70,71].
14. Pri ponovni presoji o zdravljenju z antibiotiki po 48–72 urah (oziroma takoj, ko so znani mikrobiološki rezultati) odgovorite na naslednja ključna vprašanja [42,70]: Ali ima bolnik okužbo, ki se bo odzvala na antibiotike?
Če je odgovor pritrdilen:
 - i. Ali je bil bolniku predpisan ustrezen antibiotik, ustrezen odmerek in ustrezen način dajanja zdravila?
 - ii. Ali bi se lahko za zdravljenje okužbe uporabil antibiotik z ožjim spektrom?
 - iii. Kako dolgo bi moral bolnik prejemati antibiotik?
15. Spodbujajte programe cepljenja za prebivalce in osebje [strokovno usklajeno].
16. Upoštevajte ukrepe za preprečevanje in obvladovanje okužb, ki so uveljavljeni v vašem okolju. Če ugotovite, da je zdravstveni delavec v bolnišnici ali zdravstveni ustanovi kršil smernice oziroma protokole, ga vprašajte, zakaj je tako ravnal, in mu pomagajte razumeti, kaj dela narobe [69] [strokovno usklajeno].
17. Redno sodelujte na usposabljanjih in srečanjih, ki v bolnišnicah podpirajo izvajanje a) preudarne rabe antibiotikov, b) lokalnih, z dokazi podprtih smernic o rabi antibiotikov, ter c) ukrepov za preprečevanje in obvladovanje okužb [52,53].
18. Organizirajte izobraževalne dogodke in kampanje, ki prebivalcem nudijo informacije o preudarni rabi antibiotikov.
19. Poskrbite, da bodo prebivalci (in njihovi družinski člani) razumeli razloge za zdravljenje z antibiotiki ter ključne točke v zvezi z rabo antibiotikov, pri čemer jih opozorite, naj [strokovno usklajeno]:
 - a) antibiotike jemljejo v skladu z navodili;
 - b) antibiotikov nikoli ne shranjujejo za poznejšo uporabo;
 - c) nikoli ne uporabljajo antibiotikov, ki so jim ostali od preteklih zdravljenj;
 - d) antibiotikov, ki so jim ostali, nikoli ne delijo z drugimi.
20. Redno organizirajte preglede oziroma revizije/raziskave praks predpisovanja antibiotikov in bolnišničnih okužb [93].